

PRAVILA ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE

Making progress become reality

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ.....	1
DEFINICIJE	2
I. ANGAŽMAN GRUPE U SUZBIJANJU KORUPCIJE.....	4
II. KOME SU NAMIJENJENA OVA PRAVILA?	5
III. SUZBIJANJE KORUPCIJE NA SVIM RAZINAMA	6
1. Angažman viših rukovoditelja i voditelja Grupe.....	6
2. Obveze zaposlenika	6
3. Uloga odjela za etička pitanja/praćenje usklađenosti.....	7
IV. SUZBIJANJE KORUPCIJE U SVAKODNEVNOM RADU	9
1. Sprečavanje	9
2. Otkrivanje	10
3. Dokumentiranje odluka	11
4. Kontrola i procjena	12
5. Računovodstveni standardi	12
6. Prijavljivanje nepravilnosti	13
7. Sankcije.....	13
V. SUZBIJANJE RIZIČNIH PRAKSI	15
1. Darovi i gostoprimstvo	15
2. Poticajna plaćanja.....	16
3. Pokroviteljstvo i sponzorstvo	16
4. Sukobi interesa	17
5. Angažiranje posrednika	18
6. Financiranje političkih aktivnosti.....	20
7. Zastupanje interesa i lobiranje	20
DODATAK 1:.....	23
DODATAK 2:.....	25

UVODNA RIJEČ

Grupa Bouygues izradila je 2014. prvu verziju Programa praćenja usklađenosti u području suzbijanja korupcije. Revidiran je 2017. kako bi obuhvatio i zahtjeve iz francuskog zakona Sapin II od 9. prosinca 2016.

Uz Etički kodeks, i ovaj smo program željeli ažurirati prema najnovijim propisima kako bi bio što jasniji i praktičniji.

Od 2017. borba protiv korupcije jača ne samo u Francuskoj, već i u cijelom svijetu, a regulatorni zahtjevi sve su stroži, posebno zbog izvanteritorijalne primjene raznih propisa. Povreda pravila može prouzročiti iznimno ozbiljne posljedice za Grupu i njezine više rukovoditelje i zaposlenike, poput visokih novčanih kazni, zatvorski kazni i ograničavanja mogućnosti sudjelovanja Grupe na javnim i privatnim natječajima i prikupljanja sredstava.

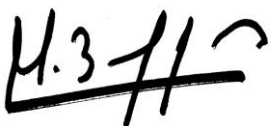
Stoga je iznimno važno da svi razumiju, usvoje i strogo se pridržavaju pravila za suzbijanje korupcije.

Jasno je da Grupa ne tolerira nijedan oblik korupcije. Odbijanje svih oblika korupcije mora biti temeljna obveza svih viših rukovoditelja, voditelja i zaposlenika.

Viši rukovoditelji i voditelji trebaju obratiti posebnu pozornost na specifične odgovornosti u tom pogledu. Pozivamo ih da pažljivo pročitaju ova Pravila i podijele ih sa što većim brojem zaposlenika te da osiguraju učinkovitu primjenu pravila o zabrani, sprečavanju i kontroli korupcije i u Francuskoj i u inozemstvu.

Zaposlenici moraju imati na umu da Grupa Bouygues ne tolerira povredu tih pravila te stoga svi moraju proći obuku o suzbijanju korupcije. Prije svega, moraju znati da mogu računati na podršku neposredno nadređenih rukovoditelja i službenika za etička pitanja na razini Grupe i poslovnog segmenta ako se nađu u situaciji ili sudjeluju u događaju koji uključuje korupciju. Zaposlenici nikad ne smiju biti prepušteni sami sebi pri rješavanju takvih situacija.

Martin Bouygues
Predsjednik Uprave

Olivier Roussat
Glavni izvršni direktor Grupe

DEFINICIJE

Javni dužnosnik: osoba na javnom položaju, neovisno o tome je li imenovana ili izabrana, uključujući:

- osobe koje zapošljava ili čijim se posredničkim ili zastupničkim uslugama koriste tijela državne, regionalne ili lokalne vlasti, subjekt kojeg kontrolira neko od navedenih tijela ili neovisno administrativno tijelo
- osobe koje zapošljava ili čijim se uslugama koristi javna agencija
- kandidate za javni položaj
- predsjednike političkih stranaka
- zaposlenike međunarodnih javnih organizacija.

Korupcija: korupcija može biti aktivna ili pasivna.

- **Aktivna korupcija** je davanje ili pristanak na davanje neprimjerene prednosti francuskom ili stranom javnom ili privatnom subjektu ili osobi u zamjenu za djelovanje ili suzdržavanje od djelovanja u obavljanju službenih dužnosti u korist počinitelja. Smatra se da je kazneno djelo počinjeno čak i ako nije došlo do plaćanja ili davanja prednosti. Nije potrebno dokazati prijevartu namjeru kako bi se počinitelj mogao goniti i kazniti.
- **Pasivna korupcija** je prihvaćanje ili traženje neprimjerene prednosti u gore navedenim uvjetima.

Viši rukovoditelj: direktori i rukovodeće osobe svih subjekata Grupe.

Subjekt: francuska i strana društva i subjekti pod izravnom ili neizravnom kontrolom poslovnih segmenata Grupe.

Grupa: Bouygues SA te sva francuska i strana društva i subjekti pod izravnom ili neizravnom kontrolom društva Bouygues SA (uključujući zajedničke pothvate koje kontrolira Bouygues SA, poslovne segmente ili njihove subjekte). Pojam „kontrola“ definiran je odredbama članaka L. 233-3 i L. 233-16 francuskog Trgovačkog zakonika (*Code de Commerce*) te pokriva kontrolu *de jure* i *de facto*.

Voditelj: poslovni segmenti definiraju pojam „voditelja“ prema svojim procesima i aktivnostima.

Poslovni segment: za potrebe ovog dokumenta, Bouygues SA i svi poslovni segmenti Grupe, koji na današnji datum obuhvaćaju Bouygues Construction, Bouygues Immobilier i Colas (građevinarstvo), TF1 (mediji) Bouygues Telecom (teleoperateri) i Equans (energetika i usluge).

Službenik za etička pitanja i službenik za praćenje usklađenosti: svi poslovni segmenti imenuju službenika za etička pitanja, dok se na razini društva Bouygues SA imenuje službenik za etička pitanja Grupe. Službenik za etička pitanja u pravilu djeluje u svojstvu glavnog savjetnika predmetnog subjekta te je zadužen za izradu i primjenu Etičkog kodeksa Grupe, Pravila za suzbijanje korupcije te programa i politika praćenja usklađenosti. Toj osobi može pomagati službenik za praćenje usklađenosti, koji je zadužen za operativni aspekt tih aktivnosti.

Trgovanje utjecajem: i trgovanje utjecajem može biti aktivno ili pasivno.

- **Aktivno trgovanje utjecajem** je davanje mita određenoj osobi kako bi iskoristila stvarni ili pretpostavljeni utjecaj na drugu osobu u svrhu dobivanja prednosti ili donošenja povoljne odluke.
- **Pasivno trgovanje utjecajem** je pristanak na korištenje utjecaja ili traženje prednosti ili usluge u zamjenu za korištenje utjecaja druge osobe.

I. ANGAŽMAN GRUPE U SUZBIJANJU KORUPCIJE

Grupa Bouygues protivi se svim oblicima aktivne i pasivne korupcije i trgovanja utjecajem u javnom i privatnom sektoru u Francuskoj ili inozemstvu.

Kao što je navedeno u Etičkom kodeksu Grupe, koruptivna djela, trgovanje utjecajem i slična kaznena djela u potpunosti su protivna njezinim zajedničkim vrijednostima i etičkim načelima. Stoga Grupa provodi politiku nulte tolerancije na korupciju i izriče disciplinske mjere u slučaju povrede primjenjivih pravila.

Predanost borbi protiv korupcije još je važnija ako znamo da povreda domaćih ili međunarodnih propisa, čak i u vrlo malom opsegu i u situacijama u kojima je riječ o neznatnim iznosima, može imati vrlo ozbiljne posljedice za Grupu, njezine više rukovoditelje i zaposlenike. Osim izricanja novčanih i zatvorskih kazni višim rukovoditeljima, povreda pravila za suzbijanje korupcije mogla bi dovesti do:

- ograničavanja pristupa javnim i privatnim ugovorima
- ograničavanja mogućnosti poslovanja (primjerice, zapljenu imovine, prekid ili ograničavanje poslovnih aktivnosti)
- otežanog dobivanja bankovnih kredita ili osiguranja i privlačenja ulagača
- internih organizacijskih problema i negativnog utjecaja na zaposlenike
- trajno narušenog ugleda Grupe.

Grupa je 2017. revidirala program praćenja usklađenosti u području suzbijanja korupcije kako bi obuhvatio i zahtjeve iz francuskog zakona Sapin II¹ od 9. prosinca 2016. o suzbijanju korupcije i osuvremenjivanju poslovne komunikacije. Revidirani program praćenja usklađenosti zamijenjen je ovim Pravilima za suzbijanje korupcije.

Pravila sadržavaju odredbe o mjerama obavještanja, sprečavanja, otkrivanja, kontrole i sankcioniranja korupcije za primjenu na razini Grupe u Francuskoj i inozemstvu².

Poslovni segmenti mogu dopuniti ova Pravila ili usvojiti stroža na temelju mape rizika ili specifičnih značajki poslovanja. Sve promjene odobrava službenik za etička pitanja Grupe.

---

(1) Članak 17. st. 2. t. 1. zakona Sapin 2.

(2) Ako je riječ o zajedničkom pothvatu koji zajednički kontroliraju subjekt Grupe i jedan od njezinih partnera, pri čemu nije moguće zahtijevati usklađenost s ovim Pravilima, od partnera treba zatražiti da se ugovorom obveže na pridržavanje standarda koji su barem istovjetni onima iz Pravila.

II. KOME SU NAMIJENJENA OVA PRAVILA?

Ova su Pravila u svojim poslovnim aktivnostima dužni primjenjivati svi zaposlenici i viši rukovoditelji Grupe¹ neovisno o subjektu, projektu ili zemlji.

Poslovni segmenti dužni su se pobrinuti da svi francuski i strani subjekti u njihovom području nadležnosti usvoje i primjenjuju ova Pravila.

Svi zaposlenici Grupe dužni su sudjelovati u borbi protiv svih oblika korupcije.

Grupa očekuje i da se njezini dionici (kupci, dobavljači, podizvođači, suizvođači i posrednici) pridržavaju standarda koji su barem istovjetni onima iz Pravila.

---

(1) Ako je riječ o zajedničkom pothvatu koji zajednički kontroliraju subjekt Grupe i jedan od njezinih partnera, pri čemu nije moguće zahtijevati usklađenost s ovim Pravilima, od partnera treba zatražiti da se ugovorom obveže na pridržavanje standarda koji su barem istovjetni onima iz Pravila.

III. SUZBIJANJE KORUPCIJE NA SVIM RAZINAMA

1. Angažman viših rukovoditelja i voditelja Grupe

Angažman viših rukovoditelja i voditelja Grupe ključan je za distribuciju Pravila svim zaposlenicima i za njihovo usvajanje.

Uloga viših rukovoditelja dodatno dobiva na važnosti s obzirom na to da na temelju odredbi zakona Sapin II odgovaraju za provedbu i primjenu programa borbe protiv korupcije, uključujući program praćenja usklađenosti. Ne ispune li tu obvezu, mogu biti sankcionirani¹.

Stoga Grupa od viših rukovoditelja i voditelja očekuje da budu uzor i:

- ne sudjeluju u koruptivnim praksama i sličnim kaznenim djelima
- provode gore opisane mjere obavješćivanja i sprečavanja
- pomažu u otkrivanju i sankcioniranju zaposlenika koji se ne pridržavaju Pravila.

Viši rukovoditelji i glavni voditelji Grupe dužni su se obvezati ugovorom na izvršenje ove obveze, koji se obnavlja na dvogodišnjoj razini kako bi se uključile promjene propisa, preporuke nadzornih tijela i stroži standardi.

Bitan čimbenik borbe protiv korupcije

Uzorno ponašanje rukovodećih struktura od ključne je važnosti. U kontaktu sa zaposlenicima i dionicima Grupe, vlastitim primjerom pokazujete kako se pridržavati Pravila.

Stoga trebate primjenjivati načelo nulte tolerancije na korupciju u svom poslovnom segmentu ili subjektu. Odgovorni ste i za stvaranje okružja u kojem vlada povjerenje i u kojem svi zaposlenici mogu slobodno izraziti mišljenje o etičkim pitanjima.

2. Obveze zaposlenika

Svi zaposlenici Grupe dužni su se boriti protiv svih oblika korupcije. Riskiraju čak i kaznene sankcije ako:

- sudjeluju u koruptivnim radnjama ili pokušavaju na taj način utjecati na privatnu osobu ili javnog dužnosnika, izravno ili putem posrednika

---

(1) Vidi članak 17., st. 4. i 5. zakona Sapin 2.

- počine kazneno djelo slično korupciji (trgovanje utjecajem, favoriziranje¹, nezakonito stjecanje udjela², pranje novca³ itd.).

Stoga Grupa od svih zaposlenika očekuje da usvoje Pravila i aktivno se angažiraju oko ovog pitanja u svakodnevnom radu.

Kako bi naši dionici (kupci, dobavljači, pružatelji usluga, podizvođači, suizvođači i posrednici) usvojili pravila za suzbijanje korupcije, zaposlenici se trebaju pobrinuti o tome da se međusobna komunikacija odvija u skladu sa standardima Grupe.

Na prvoj liniji

Vi imate najvažniju ulogu u osiguravanju usklađenosti s pravilima u svakodnevnom radu. Alati koje vam Grupa pruža trebali bi vam pomoći da odgovorite na sva pitanja o otkrivanju i suzbijanju korupcije.

Ako svejedno imate pitanja ili nedoumica, obratite se neposredno nadređenom rukovoditelju, odjelu za pravne poslove, službeniku za praćenje usklađenosti, poslovnom segmentu ili službeniku za etička pitanja na razini Grupe.

3. Uloga odjela za etička pitanja/praćenje usklađenosti

Grupa osigurava alate za sprečavanje povrede integriteta.

Odjelom za etička pitanja/praćenje usklađenosti rukovodi službenik za etička pitanja, koji u pravilu obnaša funkciju glavnog savjetnika poslovnog segmenta uz podršku posebnih timova (i službenika za praćenje usklađenosti, ako je potrebno).

Uloga odjela za etička pitanja/praćenje usklađenosti:

- organiziranje izrade i primjene Pravila
- savjetovanje zaposlenika o pitanjima povezanim s Pravilima

---

(1) Člankom 432.-14. francuskog Kaznenog zakonika propisuje se sljedeće: „Bilo koja osoba koja obnaša javnu dužnost, radi u javnoj službi, izabrana je na javnu funkciju ili djeluje kao predstavnik, upravitelj ili posrednik državnih, lokalnih ili regionalnih tijela vlasti, javnih poduzeća, javno-privatnih partnerstava koja pružaju javne usluge od nacionalnog interesa i lokalnih javno-privatnih partnerstava ili bilo koja osoba koja djeluje u ime bilo kojeg od gore navedenih tijela, a koja osigurava ili pokušava drugim osobama osigurati nedopuštenu prednost kršenjem zakonskih ili regulatornih odredbi kojima se jamči slobodan pristup i jednakost sudionika postupaka javne nabave, kaznit će se dvogodišnjom zatvorskom kaznom i novčanom kaznom od 30.000 eura.“

(2) Člankom 432.-12. francuskog Kaznenog zakonika propisuje se sljedeće: „Ako osoba koja obnaša javnu dužnost, radi u javnoj službi ili je izabrana na javnu funkciju izvrši izravno ili neizravno preuzimanje, primanje ili zadržavanje udjela u poslovanju ili poslovnoj aktivnosti, a u to vrijeme ima obvezu osigurati, u cijelosti ili djelomično, nadzor, upravljanje, likvidaciju ili plaćanja povezana s tim poslovnim subjektom, kaznit će se zatvorskom kaznom od pet godina i novčanom kaznom od 500,00 eura ili, ako su u pitanju veći iznosi, dvostrukim iznosom imovinske koristi stečene tim kaznenim djelom.“

(3) Prema članku 324.-1. francuskog Kaznenog zakonika, „Pranje novca je lažno pravdanje, na bilo koji način, porijekla imovine ili prihoda počinitelja kaznenog djela ili kaznenog djela koje je počinitelju donijelo izravnu ili neizravnu korist. Pranje novca je i pomoć pri ulaganju, prikriivanju ili pretvaranju izravne ili neizravne dobiti stečene nezakonitim postupanjem ili kaznenim djelom. Za pranje novca predviđena je petogodišnja zatvorska kazna i novčana kazna od 375.000 eura.“

- dopunjavanje Pravila ili davanje primjera, kada to zahtijevaju posebne značajke poslovnog segmenta nakon analize rizika. Sve dopune odobrava službenik za etička pitanja Grupe.

U svim poslovnim segmentima djeluju etička povjerenstva koja odgovaraju Upravi društva. Povjerenstva održavaju redovne sastanke na kojima raspravljaju o etičkim pitanjima i procjenjuju postojeće alate za otkrivanje i sprečavanje korupcije. Pridonose i utvrđivanju pravila i planova aktivnosti na temelju kojih djeluju zaposlenici i viši rukovoditelji.

IV. SUZBIJANJE KORUPCIJE U SVAKODNEVNOM RADU

1. Sprečavanje

Informacije

Pravila za suzbijanje korupcije stalno su dostupna na intranetu Grupe i poslovnih segmenata kako bi se viši rukovoditelji i zaposlenici što lakše i brže s njima upoznali i počeli ih primjenjivati, a mogu im se dati na raspolaganje i na bilo koji drugi način koji odredi poslovni segment.

U skladu s time, poslovni segmenti redovito provjeravaju jesu li svi upoznati sa sadržajem Pravila i angažmanom Grupe u području borbe protiv korupcije. Dužni su svojim višim rukovoditeljima i zaposlenicima dati sve informacije koje im mogu biti od koristi u radu, poput:

- cirkularnih dopisa o praksama kojima treba posvetiti pozornost u kontekstu suzbijanja korupcije
- upozorenja ili dopisa pravne tematike o propisima u području suzbijanja korupcije (preporukama nadležnih tijela, sudskoj praksi, izmjenama i dopunama zakona)
- informacija o integritetu dionika, u suradnji s odjelom za pravne poslove poslovnog segmenta i, ovisno o slučaju, sa specijaliziranim savjetnicima i vanjskim pružateljima usluga.

Poslovni segmenti trebaju uložiti maksimalne napore kako bi se njihovi kupci, ključni dobavljači, podizvođači, suizvođači, savjetnici, posrednici i partneri pridržavali Pravila ili primjenjivali istovjetne standarde.

Obuka

Poslovni segmenti izrađuju i provode programe obuke prilagođene njihovim poslovnim aktivnostima i geografskim područjima na kojima posluju. Programi bi trebali obuhvaćati:

- modul **obvezne obuke** za sve zaposlenike na temu Pravila za suzbijanje korupcije i mita
- modul **detaljnije individualne obuke** za više rukovoditelje i zaposlenike koji su najizloženiji rizicima od korupcije i trgovanja utjecajem¹.

Ugovorni okvir

Poslovni segmenti utvrđuju koji ugovori trebaju sadržavati odredbe o suzbijanju korupcije.

---

(1) Primjerice, zaposlenici koji se šalju na rad u države u kojima je indeks percepcije korupcije Transparency Internationala 50 ili niži (v. poveznicu u Dodatku 2 s najnovijim podacima o indeksu).

Te odredbe treba uključiti barem u sljedeće dokumente:

- ugovore u pogledu kojih postoji rizik od korupcije (primjerice, ugovore o partnerstvu ili zajedničkom pothvatu, ugovore o sponzorstvu i pokroviteljstvu, ugovore o pripajanju društava, ugovore s posrednicima)
- ugovore o radu ili angažmanu zaposlenika koji su izloženi riziku od korupcije (primjerice, zaposlenik koji je odgovoran za podružnicu, subjekt ili projekt, odjel prodaje ili nabave)
- dokumente o delegiranju ovlasti višem rukovoditelju koji je odgovoran za subjekt, odjel ili projekt, koji ima ovlasti za preuzimanje financijskih obveza ili koji obavlja funkciju u odjelu prodaje ili nabave.

2. Otkrivanje

Grupa je uvela nekoliko alata kako bi osigurala rano otkrivanje rizika od korupcije povezanih s njezinim poslovnim aktivnostima. To podrazumijeva provjere usklađenosti prije početka svih važnijih projekata ili pokretanja nove poslovne aktivnosti.

Mapiranje rizika od korupcije

Poslovni segmenti izrađuju mapu rizika kako bi otkrili, analizirali i rangirali rizike od izloženosti subjekata vanjskim koruptivnim utjecajima. Mapa rizika trebala bi uzeti u obzir poslovne sektore i geografska područja poslovanja subjekata. Potreba za ažuriranjem mape rizika procjenjuje se na godišnjoj razini.

Procjena trećih strana

Poslovni segmenti provode procedure za procjenu položaja kupaca, ključnih dobavljača, posrednika i, općenito, partnera na temelju mape rizika od korupcije. Procjenjivanje treba biti učinkovito, detaljno, dokumentirano i ažurirano na temelju stupnja rizika treće strane i dinamike poslovnog odnosa.

Analiza rizika ciljnog društva

Grupa propisuje provedbu stroge analize rizika od korupcije prije spajanja ili pripajanja ciljnog društva.

Procjena trećih strana: čimbenici koje treba uzeti u obzir

Analiza rizika društva partnera može, ovisno o nadležnom poslovnom segmentu ili mapi rizika subjekta, obuhvaćati:

- analizu podataka o povijesti i okruženju društva
- analizu podataka o dioničarskoj strukturi, glavnim rukovoditeljima i stvarnim vlasnicima¹
- analizu mogućih odnosa s javnim dužnosnicima
- otkrivanje činjenica o mogućim osudama zbog povrede integriteta ili pravnim postupcima koji se vode protiv tog društva
- utvrđivanje glavnih elemenata alata i programa za suzbijanje korupcije
- dokumentiranje svih faza analize.

U slučaju revizije, nadležna će tijela tražiti na uvid sve navedene informacije.

3. Dokumentiranje odluka

Odjeli za pravne poslove svih poslovnih segmenata trebali bi provoditi odgovarajuću politiku čuvanja dokumentacije povezane s primjenom Pravila, uključujući mapu rizika od korupcije, procjene trećih strana i analize rizika.

Ta politika čuvanja dokumenata mora poslužiti poslovnom segmentu ili subjektu kao dokaz usklađenosti poslovanja s primjenjivim propisima.

Dokumente treba čuvati dovoljno dugo, odnosno najmanje pet godina.

---

(1) Stvarni vlasnik je pojedinac ili više pojedinaca koji izravno ili neizravno posjeduju više od 25 % dionica društva ili kontroliraju administrativna ili upravljačka tijela programa zajedničkog ulaganja ili, ovisno o slučaju, društvo za upravljanje ulaganjima koje ga zastupa. V. članak R.561.-2. francuskog Monetarnog i financijskog zakonika.

4. Kontrola i procjena

Pravila i načela iz ovog dokumenta učinkovita su samo uz redovite kontrole, procjene i poboljšanja.

Svi viši rukovoditelji i voditelji operativne razine odgovornosti u subjektu Grupe dužni su omogućiti pravilno obavljanje svih poslovnih aktivnosti, osigurati provedbu kontrola i upotrebu resursa za procjenjivanje koje su Grupa ili poslovni segment dali na raspolaganje.

Poslovni segmenti trebali bi provesti kontrole na više razina i ocijeniti provedbu Pravila:

- **1. razina:** svi zaposlenici dužni su obavljati poslovne aktivnosti u skladu s primjenjivim propisima.
- **2. razina:** internim kontrolama u poslovnom segmentu osigurava se pravilna provedba samoprocjene. Interno izvješće o kontroli šalje se službeniku za etička pitanja i službeniku za praćenje usklađenosti. Službenik za praćenje usklađenosti u izvješću o internoj kontroli iznosi informacije o primjeni Pravila, planiranim ili provedenim poboljšanjima, uočenim poteškoćama i planiranoj primjeni akcijskih planova.
- **3. razina:** poslovni segmenti i odjeli za reviziju društva Bouygues SA provode redovite revizije kojima osiguravaju usklađenost aktivnosti Grupe s načelima iz Pravila te s okvirom za internu kontrolu Grupe i poslovnih segmenata. Izvješća o reviziji šalju se službeniku za etička pitanja i službeniku za praćenje usklađenosti na razini poslovnog segmenta i Grupe te etičkom povjerenstvu. Pravila se dopunjuju ako to nalažu rezultati revizije.

Usklađenost kao kriterij u godišnjoj ocjeni rada viših rukovoditelja i voditelja

Godišnja ocjena rada viših rukovoditelja i voditelja obuhvaća procjenu primjene Pravila i angažmana u pogledu suzbijanja korupcije

Stoga će svi nedostaci i propusti u otkrivanju i sprečavanju korupcije u podružnici kojom rukovode utjecati na godišnju ocjenu.

5. Računovodstveni standardi

Grupa se mora pobrinuti da se sredstva kojima raspolaže, kao i ostala imovina, koriste u dobroj vjeri za komercijalne svrhe; posebno je važno točno i nepristrano evidentirati poslovne događaje i transakcije u poslovnim knjigama subjekata, u skladu s primjenjivim propisima i internim procedurama.

Svi viši rukovoditelji ili zaposlenici uključeni u taj postupak dužni su propisno evidentirati sve stavke. Prijenosi sredstava zahtijevaju posebnu pozornost, posebno u pogledu identiteta korisnika i razloga prijenosa.

Odjeli za računovodstvo i financije trebaju aktivno sudjelovati u navedenim aktivnostima.

6. Prijavljivanje nepravilnosti

Etički kodeks Grupe podupire slobodu govora. Zaposlenici i viši rukovoditelji mogu prijaviti nepravilnosti ili uputiti pitanje o praksi koja nije u skladu s Pravilima svom neposredno nadređenom rukovoditelju, odjelu za pravne poslove ili službenicima za praćenje usklađenosti ili etička pitanja.

Grupa je uspostavila interni sustav za prijavu nepravilnosti kojim se mogu koristiti zaposlenici (uključujući vanjske suradnike i povremene zaposlenike), viši rukovoditelji i dionici kako bi prijavili (i) prekršaj ili kazneno djelo, (ii) prijetnju ili ugrožavanje javnog interesa, (iii) povredu ili pokušaj prikrivanja povrede međunarodnih obveza koje je Francuska ratificirala ili usvojila ili jednostranu radnju koju je međunarodna organizacija poduzela na temelju takve obveze, zakonodavstva Europske unije ili mjerodavnih zakona i propisa ili (iv) povredu odredbi iz ovih Pravila. O svim prijavama koje se podnose putem ovog internog sustava treba obavijestiti službenika za etička pitanja ili službenika za praćenje usklađenosti predmetnog poslovnog segmenta. Ako zviždač smatra da situacija nadilazi područje nadležnosti poslovnog segmenta, prijavu može podnijeti izravno službeniku za etička pitanja na razini Grupe. Slično tome, službenik za etička pitanja na razini poslovnog segmenta može proslijediti prijavu službeniku za etička pitanja na razini Grupe ako smatra da situacija nadilazi njegovo područje nadležnosti.

Procedura obrade zaprimljene prijave opisana je u dodatku Etičkog kodeksa pod naslovom: „Sustav za prijavu nepravilnosti – interna procedura zaprimanja i obrade prijava”.

Ne ignorirajte problem

Nijedan zaposlenik ne bi smio ignorirati nikakav oblik korupcije.

Ne spriječite li nezakonito ponašanje o kojem ste imali saznanja i koje ste mogli spriječiti, pravosudna tijela mogla bi vas smatrati suučesnikom.

Ako svjedočite koruptivnom djelu, dužni ste ga smjesta prijaviti. Nadležni subjekt ili poslovni segment će, u dogovoru sa službenikom za etička pitanja i odjelom za pravne poslove, odlučiti o tome treba li prijavu proslijediti nadležnim tijelima.

7. Sankcije

Počinenje koruptivnih djela ili propusti u sprečavanju korupcije podliježu izricanju sankcija od strane administrativnih i pravosudnih tijela kako je opisano u Dodatku 1 ovih Pravila. Viši rukovoditelji ili zaposlenici osobno odgovaraju za sankcije propisane na temelju sudske odluke.

Grupa će, u kontekstu politike nulte tolerancije, poduzeti sve potrebne korake ako otkrije da se zaposlenici nisu pridržavali pravila.

Sankcije i mjere za uklanjanje štete uključuju:

- povlačenje s dužnosti rukovoditelja ili izricanje disciplinske mjere protiv zaposlenika (koje mogu uključivati i otkaz) u slučaju povrede Pravila ili izvršenja radnje kojom se matični subjekt, poslovni segment ili društvo Bouygues SA izlaže posljedicama koruptivnih djela
- sudske postupke i parnice u kojima se otkrivaju koruptivne prakse
- prestanak ugovornog odnosa s podizvođačem, suizvođačem ili partnerom koji sudjeluje u koruptivnom djelu.

V. SUZBIJANJE RIZIČNIH PRAKSI

Situacija u kojoj dobavljač nudi putovanje, sponzoriranje nogometne momčadi, financiranje dobrotvorne akcije, stjecanje dionica u klijentovom poduzeću, plaćanje provizije posredniku za ubrzano carinjenje robe ili kontaktiranje zakonodavca zaduženog za donošenje zakona koji utječe na Grupu samo su neke od situacija u kojima se mogu naći viši rukovoditelji i zaposlenici Grupe i koje mogu predstavljati rizik od korupcije.

Od ključne je važnosti da svi zaposlenici raspolažu vještinama za prepoznavanje i izbjegavanje rizičnih praksi za koje može odgovarati Grupa ili oni sami.

1. Darovi i gostoprimstvo

Iako su darivanje i pružanje gostoprimstva sastavni dio poslovnih običaja, mogu ugroziti nepristranost osobe koja sudjeluje u tim aktivnostima. Grupa je početkom 2020. izdala „Politiku darivanja i pružanja gostoprimstva“, koja propisuje okolnosti u kojima zaposlenici mogu davati ili prihvaćati darove i gostoprimstvo.

Njome se višim rukovoditeljima i zaposlenicima zabranjuje davanje ili prihvaćanje darova ili gostoprimstva koji nisu u skladu s politikom s obzirom na vrstu (kapitalna dobra, gotovina, oprost duga itd.), vrijednost (prelaze prag propisan internim pravilima) ili vremenski okvir (za vrijeme trajanja poziva na natječaj ili donošenja odluka).

Iz navedenog proizlazi da se, ovisno o iznosu, o darovima i gostoprimstvu obavještava ili pita za dopuštenje izravno nadređeni rukovoditelj nakon savjetovanja, ako je potrebno, sa službenikom za praćenje usklađenosti ili odjelom za pravne poslove. Treba saznati podrijetlo svih darova i gostoprimstava i, ako je primjenjivo, evidentirati ih u poslovne knjige društva.

Darovi i gostoprimstvo: dobra praksa

Kad god se nađete u situaciji u kojoj možete dati ili prihvatiti dar ili gostoprimstvo, trebali biste konzultirati Politiku darivanja i pružanja gostoprimstva Grupe i, ako je primjenjivo, politiku predmetnog poslovnog segmenta.

Razmotrite sljedeća pitanja:

- Kako se osjećam u vezi s ovim darom ili gostoprimstvom?
- Bih li se osjećao/la ugodno da se sazna za taj dar ili gostoprimstvo?
- O kojem je kontekstu riječ? Je li dar ili gostoprimstvo izraz ljubaznosti ili poticaj?
- Je li dar ili gostoprimstvo u skladu s uobičajenim poslovnim običajima?
- Hoću li zadržati neovisnost ako dam ili prihvatim ovaj dar ili gostoprimstvo?
- Može li to naštetiti imidžu mog subjekta, poslovnog segmenta ili Grupe?

U slučaju nedoumice, trebali biste se obratiti svojem odjelu za pravne poslove ili službeniku za praćenje usklađenosti.

2. Poticajna plaćanja

Poticajna plaćanja odnose se na iznose koji nisu obvezni, a daju se javnim dužnosnicima ili plaćaju na njihov zahtjev kako bi se olakšala ili ubrzala provedba standardne administrativne procedure (carinjenje robe, ishođenje viza, dozvola i sl.) koja se može službeno zatražiti.

Grupa višim zaposlenicima i zaposlenicima zabranjuje poticajna plaćanja, osim ako se ne traže na nasilan način ili ako su ugroženi zaposlenikov život, fizički integritet ili sigurnost.

3. Pokroviteljstvo i sponzorstvo¹

Grupa promiče pokroviteljstva kojima pridonosi javnom životu, kako je navedeno u Etičkom kodeksu. Potiče i ulaganja u sportske, kulturne, umjetničke i znanstvene manifestacije koje su u skladu s njezinim vrijednostima.

No pokroviteljske aktivnosti kao što su sponzorstva mogu predstavljati rizik od korupcije zbog toga što mogu poslužiti za prikrivanje i/ili posredno počinjenje nezakonitog djela.

Pokroviteljstvo znači doniranje novca, dobara ili usluga u javne svrhe.

Sponzorstvo je doprinos financiranju ili organizaciji događaja poput seminara i konferencija ili sportskih manifestacija u svrhu pribavljanja potencijalne komercijalne koristi na temelju vidljivog sudjelovanja ili vidljive povezanosti s događajem. Stoga ima za cilj promicati komercijalni imidž proizvoda ili marke i putem reklamnih poruka.

Sponzorske aktivnosti moraju imati zakonitu svrhu i nikada ne smiju služiti za prikrivanje i/ili posredno počinjenje nezakonitog djela (nezakonito plaćanje, korupcija, trgovina utjecajem itd.) i/ili za sudjelovanje u aktivnostima koje Grupa ne dopušta (primjerice, financiranje političkih stranaka).

Zabranjuje se sudjelovanje u pokroviteljskim ili sponzorskim aktivnostima ako:

- služe za dobivanje ili zadržavanje ugovora, odluke ili dozvole
- služe kao poticaj za provedbu projekta ili se odvijaju u vrijeme kad bi mogle utjecati na interese uključenih poslovnih segmenata ili subjekta (za vrijeme trajanja poziva na natječaj ili postupka ishođenja dozvole itd.)
- su korisnik i/ili njegovi viši rukovoditelji bili osuđeni zbog kaznenog djela ili rukovodstvo ne odgovara traženim standardima nadzornog tijela (u Francuskoj, Revizorskog suda – *Cour des Comptes*)

---

(1) Ovo poglavlje ne obuhvaća sponzorsko oglašavanje uređeno Odlukom br. 92-280 od 27. ožujka 1992. o obvezama oglašivača, sponzora i pružatelja usluge teletrgovine.

- je očigledno da korisnik želi ostvariti osobnu korist ili je usvojio ponašanja ili prakse upravljanja koje ukazuju na to da bi njegovi članovi mogli pronevjeriti sredstva
- zaposlenik koji je dogovorio sponzorstvo od toga ima izravnu osobnu korist
- sponzorstvo ni na koji način ne pridonosi relevantnom poslovnom subjektu ili marketinško-komunikacijskoj politici Grupe.

Poslovni segmenti trebali bi, u suradnji s etičkim povjerenstvom, izraditi okvir politike za pokroviteljstva. U slučaju kad pojedino pokroviteljstvo ne udovoljava uvjetima iz politike, treba konzultirati etičko povjerenstvo poslovnog segmenta radi odobravanja te aktivnosti, stvarnog vlasnika i oblika financiranja.

Grupa za svako pokroviteljstvo ili sponzorstvo nalaže:

- analizu rizika od nepoštenih praksi stvarnog vlasnika
- utvrđivanje iznosa financiranja putem službenih ugovornih odredbi
- da viši rukovoditelj ili zaposlenik koji dogovara pokroviteljstvo iznese podatke o prirodi (ili nepostojanju) odnosa s korisnikom pokroviteljstva
- praćenje sredstava kako bi se upotrijebila u svrhe utvrđene ugovorom.

Pokroviteljstvo ili sponzorstvo: osjetljiva pitanja

Poslovni segment odgovara na poziv na natječaj općinskog tijela vlasti. Gradonačelnik traži od zaposlenika poslovnog segmenta zaduženog za natječajne aktivnosti da tijekom tog razdoblja organizira sponzorstvo gradskog sportskog natjecanja.

Što učiniti?

Uvijek obratite pozornost na kontekst pokroviteljske ili sponzorske aktivnosti, koje su izričito zabranjene za vrijeme dok poslovni segment pregovara s općinskim tijelima vlasti.

U slučaju nedoumica, obratite se službeniku za praćenje usklađenosti ili odjelu za pravne poslove svojeg poslovnog segmenta.

4. Sukobi interesa

Do sukoba interesa dolazi kad su osobni interesi višeg rukovoditelja ili zaposlenika protivni interesima relevantnog subjekta Grupe ili se natječu s njima.

Odredbama Etičkog kodeksa višim rukovoditeljima i zaposlenicima zabranjuje se izravno sudjelovanje u aktivnostima zbog kojih bi mogli doći u sukob interesa s matičnim subjektom ili poslovnim segmentom. U slučaju da se viši rukovoditelj ili zaposlenik nađe u potencijalnom ili stvarnom sukobu interesa, trebaju se obratiti neposredno nadređenom rukovoditelju i dati mu sve relevantne podatke.

Grupa je usvojila Program praćenja usklađenosti s pravilima o sukobu interesa.

Prijavljivanje sukoba interesa

Vaša je šogorica glavna izvršna direktorica poduzeća koje namjerava postati novi dobavljač vašeg poslovnog segmenta. S obzirom na funkciju koju obnašate, možete utjecati na postupak odabira dobavljača.

Što učiniti?

Smjesta prijavite sukob interesa neposredno nadređenom rukovoditelju, koji će se posavjetovati sa službenikom za praćenje usklađenosti ili odjelom za pravne poslove o odgovarajućim mjerama (primjerice, ne sudjelovati u postupku odabira, poduzeti odgovarajuće mjere za čuvanje povjerljivosti relevantnih dokumenata itd.).

5. Angažiranje posrednika

Definicija posrednika

Posrednik je subjekt ili osoba koja, neovisno o statusu ili poslovnom sektoru, posreduje između Grupe (ili jednog od njenih poslovnih segmenata ili subjekata) i treće strane u javnom ili privatnom sektoru pružajući podršku pri dobivanju ugovora, preuzimanju obveza, ishođenju odluka ili dozvola.

Osoba koja pruža usluge tehničkog savjetovanja ili intelektualne usluge i pritom ne djeluje kao posrednik ne spada u gore navedenu definiciju. Nadležni viši rukovoditelj ili zaposlenik procjenjuju je li osoba ili subjekt kojeg namjeravaju imenovati posrednik. U slučaju nedoumica o predloženoj usluzi, obratite se odjelu za pravne poslove ili službeniku za praćenje usklađenosti.

Stajalište Grupe

Grupa strogo zabranjuje angažiranje posrednika u svrhu provedbe aktivnosti koje Grupa, njezini poslovni segmenti ili subjekti ne smiju sami provoditi ili ako, i nakon poduzimanja svih mjera predostrožnosti, još uvijek postoji izražena sumnja u posrednikov integritet.

U nekim situacijama, primjerice ako subjekt želi ući na novo tržište ili mu je potrebna stručna pomoć ili podrška pri vođenju pregovora ili drugih komercijalnih aktivnosti, moguće je angažirati posrednika.

No ovakva praksa može dovesti do pojave rizika jer subjekt koji traži posrednikovu pomoć ili podršku može podlijevati strogim kaznama u slučaju da ta osoba sudjeluje u koruptivnim radnjama. Stoga bi trebalo pažljivo razmotriti potrebu za angažiranjem posrednika.

Potrebno je i posvetiti dužnu pozornost odabiru posrednika i daljnjoj komunikaciji s tom osobom kad:

- posrednik pregovara s javnim dužnosnicima
- posrednika predlaže ili nameće treća strana (javni dužnosnik, kupac itd.)
- lokalni propisi nalažu angažman posrednika u planiranoj poslovnoj transakciji.

U pravilu, nije moguće angažirati fizičku osobu za obavljanje posredničkih usluga. Iznimke su moguće uz prethodno odobrenje mjerodavnog odjela za pravne poslove ili službenika za praćenje usklađenosti. Tu je odluku potrebno obrazložiti i službeno zatražiti odobrenje službenika za etička pitanja na razini poslovnog segmenta i Grupe.

Poslovni segmenti mogu zabraniti ili ograničiti angažman pojedinih posrednika na temelju mape rizika.

Prethodno odobrenje

Zaposlenici koji žele angažirati posrednika dužni su konzultirati relevantni odjel za pravne poslove ili službenika za praćenje usklađenosti te provjeriti:

- je li posrednik pravni subjekt
- je li registriran na propisan način i ima li stvarno sjedište
- predaje li propisana izvješća
- tko su njegovi stvarni vlasnici
- posjeduje li dostatno iskustvo i ugled u području u kojem pruža usluge te adekvatne resurse (jesu li njegove poslovne aktivnosti stvarne, je li pružanje traženih usluga njegova osnovna poslovna djelatnost, jesu li njegovi klijenti ugledni subjekti, posjeduje li sveobuhvatno znanje o relevantnom sektoru ili zemlji itd.).

Znakovi upozorenja

Kod provođenja analize rizika, potrebno je obratiti posebnu pozornost na:

- potencijalne sukobe interesa
- privatne i/ili poslovne odnose između posrednika i javnih dužnosnika
- poteškoće s pribavljanjem informacija potrebnih za analizu rizika
- sumnjive ili neobrazložene zahtjeve posrednika (anonimnost, isključiv odnos s klijentom itd.)
- moguće osude posrednika, bilo kojeg od njegovih viših rukovoditelja ili dioničara zbog povrede integriteta
- uvjete plaćanja koje posrednik predlaže (gotovina, uplate na bankovni račun u poreznoj oazi, ili na račun treće strane itd.) ili iznos obračunate naknade
- pridržavanja propisa o suzbijanju korupcije.

Odluka o angažiranju posrednika temelji se na broju i važnosti utvrđenih znakova upozorenja, u dogovoru s relevantnim odjelom za pravne poslove, službenikom za praćenje usklađenosti ili službenikom za etička pitanja.

Ugovorni odnos

Svaki poslovni odnos s posrednikom mora biti uređen ugovorom koji se sastavlja u suradnji s odjelom za pravne poslove ili službenikom za praćenje usklađenosti. Ugovor potpisuje rukovodeća osoba ili relevantni poslovni segment ili subjekt.

Mora sadržavati ugovorni okvir za usluge koje će posrednik pružati i odredbu o suzbijanju korupcije.

Poslovni segmenti mogu zatražiti iznimke od ovih načela, ovisno o njihovim poslovnim aktivnostima. Tu je odluku potrebno obrazložiti i službeno zatražiti odobrenje službenika za etička pitanja na razini poslovnog segmenta i Grupe.

Potrebno je redovito ažurirati popis ugovora o posredovanju i slati ga službeniku za etička pitanja relevantnog poslovnog segmenta.

Posrednička naknada

Posrednička naknada dogovara se ugovorno te uvijek mora odražavati pravednu nagradu za stvarne i opravdane usluge. U skladu s time, naknada mora:

- biti razmjerna trajanju i složenosti usluge koja se pruža
- uključivati fiksni dio, a ako je uključena i nagrada za uspješno posredovanje, takva nagrada ne smije premašivati iznos fiksnog dijela; oblik i uvjete plaćanja nagrade za uspješno posredovanje najprije mora odobriti službenik za etička pitanja relevantnog poslovnog segmenta
- biti isplaćena na osnovi postotka realizacije i posrednik je dužan predati račune kojima se evidentiraju pružene usluge (istraživanja, dokumenti o izvršavanju ugovora, izvješća, zapisnici sa sastanaka itd.)
- biti uplaćena na bankovni račun u zemlji u kojoj se odvija projekt. Ako posrednik nema registrirano sjedište u toj zemlji, naknada se može uplatiti u zemlji u kojoj ima sjedište.

Poslovni segmenti mogu zatražiti iznimke od ovih načela, ovisno o njihovim poslovnim aktivnostima. Tu je odluku potrebno obrazložiti i službeno zatražiti odobrenje službenika za etička pitanja na razini poslovnog segmenta i Grupe.

6. Financiranje političkih aktivnosti

U Francuskoj je pravnim subjektima strogo zabranjeno financiranje aktivnosti političkih stranaka te karijere političara ili kandidature na političke položaje. Mnoge druge zemlje primjenjuju slične zabrane.

Opća politika Grupe ne dopušta financiranje političkih stranaka ili političara, bilo izravno ili putem nevladinih organizacija, trustova mozгова, zaklada itd.

7. Zastupanje interesa i lobiranje

Grupa se može uključiti u zastupanje interesa ili lobiranje¹ u cilju postizanja bolje vidljivosti i razumijevanja njezinih aktivnosti. Viši rukovoditelji Grupe i poslovni segmenti definiraju i određuju ciljeve i politike lobiranja. Te politike moraju biti u skladu s primjenjivim propisima i vrijednostima Grupe.

---

(1) Lobiranje je pridonnošenje javnoj raspravi o prijedlogu ili provedbi zakona, propisa ili javne politike pružanjem mišljenja ili stručnog znanja.

Viši rukovoditelji ili zaposlenici koji sudjeluju u aktivnostima lobiranja

Viši rukovoditelji ili zaposlenici koji sudjeluju u aktivnostima lobiranja dužni su poštovati integritet u skladu s primjenjivim propisima, Etičkim kodeksom Grupe i ovim Pravilima.

U Francuskoj su poslovni segmenti dužni voditi evidenciju te ažurirati i izvješćivati francusku Visoku upravu za transparentnost javnog djelovanja (HATVP) o informacijama povezanim s društvima, višim rukovoditeljima i zaposlenicima iz svojeg djelokruga koji sudjeluju u aktivnostima lobiranja.

Viši rukovoditelji ili zaposlenici koji sudjeluju u aktivnostima lobiranja dužni su:

- suzdržati se od koruptivnih, nepoštenih ili protutržišnih praksi, posebice od nuđenja nedopuštene prednosti radi utjecanja na odluku javnog donositelja odluka
- poštovati transparentnost i zahtjeve izvješćivanja HATVP-a
- osigurati da se njihov subjekt pridržava zahtjeva upisivanja u relevantne registre i posebnih pravila kojima se uređuje planirana aktivnost lobiranja
- suzdržati se od poticanja na kršenje primjenjivih etičkih pravila
- obvezati se da neće pribavljati informacije ili odluke na prijevaran način
- suzdržati se od korištenja informacija pribavljenih u svakodnevnom radu u komercijalne ili oglašivačke svrhe
- suzdržati se od prodaje trećim stranama preslika dokumenata koji potječu od vlade, upravnog ili neovisnog javnog tijela
- osigurati da se profesionalne organizacije i trustovi mozgova čiji članovi mogu biti predstavnici Grupe pridržavaju propisa o suzbijanju korupcije.

Angažiranje vanjskog zastupnika interesa u svrhu lobiranja

Odredbe ovih Pravila o analizi rizika, naknadama i ugovornim odnosima koje se primjenjuju na posrednike vrijede i za zastupnike interesa.

Vanjski zastupnik interesa dužan je poštovati propise o suzbijanju korupcije.

Pri angažiranju ili korištenju usluga bivših političkih dužnosnika (ministara, predsjednika tijela lokalne vlasti itd.) ili državnih službenika domaćih ili međunarodnih institucija nužno je poštovati pravila koja reguliraju njihov status (npr. protek vremena nakon povlačenja s funkcije itd.). U svakom slučaju, usluge takvih osoba u svrhu lobiranja smiju se koristiti u područjima koje su pokrivala njihove prethodne funkcije samo nakon razdoblja koje po zakonu mora proteći nakon povlačenja s funkcije.

Angažiranje vanjskog zastupnika interesa u svrhu lobiranja: znakovi upozorenja

Osoba ne smije zastupati Grupu ako:

- ne može dokazati da posjeduje potrebno iskustvo i resurse za predmetnu svrhu
- odbije prihvatiti obvezujuće odredbe iz pisanog ugovora
- odbije upis u relevantne registre (npr. HATVP-ov registar zastupnika interesa u Francuskoj, Europski registar transparentnosti)
- ima kazneni dosje za koruptivne prakse ili slična kaznena djela.

DODATAK 1:

ODREDBE ZAKONA SAPIN II: INTENZIVIRANJE BORBE PROTIV KORUPCIJE

Francuskim zakonom Sapin II uvedeno je nekoliko ambicioznih mjera uočavanja i sprečavanja korporativne korupcije. Francusko zakonodavstvo o suzbijanju korupcije novim se zakonom uskladilo sa zakonodavstvom iz istog područja mnogih drugih zemalja.

Provedba programa praćenja usklađenosti

Zakon nalaže društvima iznad određene veličine provedbu programa praćenja usklađenosti na temelju osam ključnih stupova, a to su:

- donošenje pravila za suzbijanje korupcije
- interni sustav za prijavu nepravilnosti kojim se zaposlenicima omogućuje prijavljivanje kršenja pravila društva za suzbijanje korupcije
- mapiranje rizika
- procedure za procjenu položaja kupaca, ključnih dobavljača i posrednika na temelju mape rizika
- postupci unutarnje ili vanjske računovodstvene kontrole
- obuka voditelja i zaposlenika koji su najviše izloženi riziku od korupcije i trgovanja utjecajem
- disciplinske mjere sankcioniranja zaposlenika koji krše pravila društva za suzbijanje korupcije
- sustavi unutarnje kontrole i ocjenjivanja provedenih mjera.

Osnivanje francuske Agencije za borbu protiv korupcije (AFA)

AFA pomaže nadležnim tijelima u sprečavanju i otkrivanju koruptivnih praksi i sličnih kaznenih djela. Ima ulogu nadzornog tijela s ovlastima za propisivanje i provedbu sankcija.

Odgovorna je za praćenje usklađenosti s mjerama i procedurama sprečavanja i otkrivanja korupcije, koje su velika poduzeća dužna provoditi. Njezini zaposlenici mogu provoditi revizije u poslovnim prostorima poduzeća. Po završetku revizije, AFA može upozoriti poduzeće i, prema potrebi, prosljediti predmet na rješavanje svom odboru za sankcije, koji poduzeću može naložiti da uskladi interne procedure praćenja usklađenosti te novčano kazniti poduzeće i više rukovoditelje za koje se utvrdi da su prekršili pravila.

AFA prijavljuje i glavnom državnom odvjetniku ili državnom odvjetniku za istraživanje financijskog kriminala sve uočene potencijalne povrede zakona ili kaznena djela.

Sporazum o odgodi kaznenog progona

Na tragu sporazuma o odgodi kaznenog progona koji se primjenjuju u Sjedinjenim Državama i Ujedinjenoj Kraljevini, zakonom Sapin II uvedena je mogućnost nagodbe s državnim odvjetnikom za društvo optuženo za korupciju.

Ova inovativna procedura društvima omogućuje sklapanje nagodbe s državnim odvjetnikom umjesto sudjelovanja u dugotrajnom sudskom postupku s neizvjesnim ishodom. Društvo je dužno platiti novčanu kaznu Ministarstvu financija, koja može iznositi najviše 30 % od prosječne godišnje prodaje tijekom posljednje tri godine. Od društva se može zatražiti i provođenje programa praćenja usklađenosti u trajanju do tri godine, pod nadzorom AFA-e.

Proširenje nadležnosti francuskih sudova

Zakonom Sapin II potvrđuje se i proširuje izvanteritorijalna nadležnost francuskih sudova na kaznena djela koja su počinili pravni subjekti ili fizičke osobe koje borave u Francuskoj ili tamo obavljaju barem dio poslovnih aktivnosti, neovisno o državljanstvu.

Novim je zakonom uklonjen i niz prepreka koje su ranije ometale rad francuskih sudova, koji su sada nadležni i u slučaju:

- kada navodno djelo nije kažnjivo prema zakonu zemlje u kojoj je počinjeno
- kada žrtva nije podnijela tužbu u toj zemlji
- kada državni odvjetnik nije pokrenuo postupak.

Francuski kazneni sudovi, baš kao i sudovi u Ujedinjenoj Kraljevini i Sjedinjenim Državama, sada imaju širu nadležnost u slučajevima vezanim uz korupciju.

Strože sankcioniranje fizičkih osoba

Od stupanja na snagu zakona Sapin II, vladina se politika sve više oslanja na strože i sustavno sankcioniranje osoba uključenih u koruptivne prakse. To znači da se, bez obzira na mogući sporazum o odgodi kaznenog progona koji je društvo sklopilo, mogu poduzeti pravni koraci protiv viših rukovoditelja i zaposlenika društva koji su počinili povredu integriteta. Upravo je to načelo djelovanja sudova.

Zaštita zviždača

Zakon Sapin II štiti zviždače te ih oslobađa kaznene odgovornosti u slučaju otkrivanja zakonom zaštićenih povjerljivih informacija.

Omogućuje im i da se, u slučaju ozbiljne ili neposredne opasnosti ili rizika od nepopravljive štete, obrate izravno pravosudnim ili administrativnim tijelima.

Nadalje, njime se nalaže svim društvima s 50 i više zaposlenika uvođenje odgovarajućeg sustava za prijavu nepravilnosti za stalne i privremene zaposlenike te vanjske suradnike.

DODATAK 2: KORISNE POVEZNICE I LITERATURA

Francuska: Francuska agencija za borbu protiv korupcije (AFA)

Preporuke AFA-e

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/files/Recommandations%20AFA.pdf>

Sukobi interesa

[Publication du guide pratique sur la prévention des conflits d'intérêts dans l'entreprise | Agence française anticorruption \(agence-francaise-anticorruption.gouv.fr\)](#)

Praktični vodič za praćenje usklađenosti poduzeća s pravilima u području suzbijanja korupcije

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/fr/guide-pratique-fonction-conformite-anticorruption-dans-lentreprise>

Praktični vodič za dubinsku analizu u području suzbijanja korupcije prilikom spajanja ili pripajanja

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/files/Guide%20pratique%20fusacq%202021-02%20DEF-2-19.pdf>

Praktični vodič za politiku darivanja i pružanja gostoprimstva u društvima, javnim industrijskim i trgovačkim poduzećima, nevladinim organizacijama i zakladama

<https://www.agence-francaise-anticorruption.gouv.fr/files/files/Guide%20pratique%20politique%20cadeaux%20et%20invitations.pdf>

Sjedinjene Države

Zakon o suzbijanju koruptivnih praksi u poslovanju s inozemnim subjektima (FCPA), Vodič s informacijama o primjeni Zakona o suzbijanju koruptivnih praksi u poslovanju s inozemnim subjektima

<https://www.justice.gov/sites/default/files/criminal-fraud/legacy/2015/01/16/guide.pdf>

Vodič s informacijama o primjeni FCPA (lipanj 2020.)

<https://www.justice.gov/criminal-fraud/page/file/937501/download>

Ujedinjena Kraljevina

Zakon o suzbijanju mita iz 2010.: Smjernice o procedurama kojima poduzeća mogu sprečavati s njima povezane osobe da nude i/ili uzimaju mito

<https://www.justice.gov.uk/downloads/legislation/bribery-act-2010-guidance.pdf>

Transparency International

Indeks percepcije korupcije (IPK)

<http://www.transparency.org/cpi>

GRUPA BOUYGUES

32 avenue Hoche

F-75378 Pariz cedex 08

Tel.: +33 (0)1 44 20 10 00

bouygues.com

Twitter: @GroupeBouygues

VAŽNA NAPOMENA

Dokument sadržava pregled
važećih pravila na dan
30. siječnja 2022.

Revidirat će se po potrebi,
uz objavu izmjena i dopuna isključivo na
intranetu i na bouygues.com.

2014. • Revizija: siječanj 2022.

Etički kodeks,
Pravila za suzbijanje korupcije i
programi praćenja usklađenosti Grupe
Bouygues
(Tržišno natjecanje, Financijske informacije i
trgovanje vrijednosnim papirima, Sukob
interesa,
Embarga i
izvozna ograničenja)
dostupni su na intranetu Grupe (ByLink).

BOUYGUES